

Descripció de la varietat

És una varietat de vigor mitjà, que amb l'edat pot arribar a formar un arbre d'una bona mida. Madura de manera escalonada. Les fulles són petites, de forma el·líptica o lanceolada el·líptica, amb una prolongació ondulada a la part del capoll. Les fulles acaben en punta ben marcada i la vorera està finament serrada. El fruit té una forma llarguera, irregular. El capoll és curt i gruixat, de color marró. El clot del capoll és estret i de fondària mitjana. El clot de l'ull també és estret però poc fondo. L'ull està tancat i conserva els sèpals. Es tracta d'un fruit extremadament gros que arriba amb freqüència a pesos superiors a 800g. Tot i així, hi ha una gran variabilitat en les mides, en el mateix arbre i en el mateix esplet. És un fruit molt aromàtic, especialment quan arriba a la completa maduració.

Origen de la varietat

La Cidònia té presència a Mallorca des d'antic, si atenem a la mida d'alguns arbres existents. També si tenim en compte la seva representació en algunes pintures antigues, on es representen bodegons? o conjunts de fruites, que es troben en alguns casals (Deià, Sant Joan,...).

Usos i coneixements

Consum humà

Igual que el codony i la codonya, la cidònia no és gaire bona crua, per això es destina a ser cuinada, preferiblement al forn. Alguns establiments emblemàtics, com l'hotel Formentor, a mitjans segle passat l'empraren per acompanyar carns, amb molt d'èxit.

Observacions

Tradicionalment se sol empeltar sobre cirerer de pastor (*Crataegus monogina*, Jacq.). A vegades no acaba de madurar bé a l'arbre, per això es recull i es deixa que agafi el color i la consistència adequada per al consum. És una varietat quasi desapareguda. Els planteristes de fruiters, la segueixen comercialitzant. Testimonialment la mantenen alguns col·leccionistes. Exemplar de referència a Can Morey, Lloseta. Aquesta varietat també es coneix com a Celidònia.

Caràcters morfològics de la varietat

Planta	
Vigor	Mitjà
Port	Semi-Erecte
Període de collita	Escalonat

Fulla	
Longitud (cm)	7,01 ± 0,61
Amplada (cm)	3,22 ± 0,22
Relació L/A	2,17
Forma de la fulla	Lanceolada el·líptica
Color de la fulla	Verd lluent
Forma de l'apex	Punxegut
Forma de les vores	Serrades i fines

Fruit	
Longitud (cm)	14,26 ± 0,79
Amplada (cm)	8,34 ± 0,45
Relació L/A	1,75
Forma del fruit	Irregular
Pes (g)	826,1 ± 42,3
Color del fruit	Groc
Color de la polpa	Blanc

Acreditació bibliogràfica

Objecte	Autors	Títol	Editorial
---------	--------	-------	-----------

Llibres i altres monografies	Payeras, L. i Falconer, J.	Inventari de les varietats vegetals tradicionals de les illes Balears. TOM I. Fruïters de la sub-família de les malòidies	Rapitbook Editorial
------------------------------	----------------------------	---	---------------------